

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Anna-Lena Granlund-Blomfelt, ouh. 050-323 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Työmaavesien ympäristölle aiheuttaman kuormituksen hallitsemiseksi on laadittu pääkaupunkiseudun yhteinen työmaavesiohje. Kaupungeilla sekä HSY:llä on aikaisemmin ollut käytössään omat erilliset ohjeensa, mutta viranomaistoiminnan yhtenäistämiseksi sekä urakoitsijoiden asiointiin helpottamiseksi katsottiin tarpeelliseksi laatia yksi yhteinen ohje koko pääkaupunkiseudun alueelle. Kauniaisella ei aikaisemmin ole ollut omaa työmaavesiohjetta.

Rakennustyömaat ovat yksi suurimmista hulevesien haitta-ainekuormituksen lähteistä kaupungeissa. Työmaavesien aiheuttama kuormitus rakennusvaiheessa on moninkertaista verrattuna valmiiseen kaupunkialueeseen. Puutteellisesti käsiteltyjä ja kokonaan käsittelemättömiä työmaavesiä luonnehtivat mm. korkeat kiintoaine- ja öljypitoisuudet, kohonneet ravinnepitoisuudet ja korkea tai alhainen pH.

Työmaavesien haittavaikutukset luonnonvesissä ovat moninaisia. Korkeat kiintoainepitoisuudet liettävät kalojen kutosoraikkoja sekä rantoja ja pohjia, tukehduttavat pohjaeläimiä ja heikentävät vesikasvien kasvua. Alhainen tai liian korkea pH on erittäin haitallista vesieliöille, etenkin niiden nuoruvaiheille, ja korkeat öljypitoisuudet ovat myrkyllisiä vesieliöille ja aiheuttavat haittaa linnuille. Vaikka yksittäinen rakennustyömaa on kestoaltaan rajallinen, rakennustyömaiden aiheuttama vesistökuormitus pääkaupunkiseudulla on toistuvaa ja samoja vesistöjä kuormittavaa, sillä kaupunkiympäristössä on jatkuvasti meneillään lukuisia rakennushankkeita.

Työmaavesiohje on lyhyt ja useita kompromisseja sisältävä. Ohjeessa korostetaan haittojen ennaltaehkäisyä, hyvää suunnittelua, asianmukaista työmaaveden käsittelyä, järjestelmien huoltoa ja työmaiden omavalvontaa. Ohjeen liitteessä 1 annetaan lisätietoa muun muassa yleisesti käytössä olevista työmaavesien hallintamenetelmistä. Liite 2 on tehty helpottamaan työmaavesien laadun havainnointia.

Ohjeen laatimisen yhteydessä pääkaupunkiseudun kaupungit ovat valmistelleet käytettävissä olevan aineiston perusteella erillisen karttatason kunkin kaupungin avoimeen karttapalveluun. Karttataso on nimeltään ”herkät vesikohteet” (Kauniaisissa esim. Skvatterbäcken, Gallträsk ja sen laskuojat). Karttatason tarkoituksena on helpottaa suunnittelijoita ja urakoitsijoita tunnistamaan kohteet, joiden työmaavesien hallinnassa tulee noudattaa erityistä varovaisuutta. Näin herkimmat vesiluontokohteet pyritään suojaamaan ympäristövahingoilta ja nuhraantumiselta. Herkät vesikohteet -karttataso kattaa mm. erittäin uhanalaisen meritaimenen tiedossa olevat esiintymisalueet (tällaisia ei kuitenkaan ole tiedossa Kauniaisissa).

Ohjetta työstettäessä pääkaupunkiseudun kaupunkien infran ja rakentamisen organisaatioille, rakennusalan yrityksille, konsulteille, tutkijoille, ELY-keskukselle, ympäristöyhdistyksille ja ympäristöministeriölle annettiin mahdollisuus vaikuttaa ohjeen sisältöön mm. pyytämällä lausuntoja. Lisäksi ohjeen käytäntöjä ja

suosituksia laadittaessa on perehdytty tutkimuskirjallisuuteen ja pääkaupunkiseudun pienvesien veden laatuun sekä vertailtu käytäntöjä ja ohjeistusta kuntien ja eräiden hankkeiden tuottamien materiaalien lisäksi mm. Ruotsiin.

Ohje on tarkoitus ottaa välittömästi käyttöön. Tavoitteena on jalkauttaa ohjetta aktiivisesti ja seurata, miten vesienkäsittelyn taso rakennuskohteilla parantuu ohjeistuksen perusteella. Ohjetta on tarkoitus tarpeen mukaan päivittää saatujen kokemusten perusteella. Pääkaupunkiseudun kaupungit järjestävät 15.3.2024 yhteistä julkistamistilaisuutta, jossa ohjetta esitellään eri käyttäjäkunnille.

Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje löytyy HSY:n internetsivuilta:
<https://julkaisu.hsy.fi/paakaupunkiseudun-tyomavesiohje.html>

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta kirjaa pääkaupunkiseudun työmavesiohjeen tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.